

κάστου ὄργανου καὶ ἓνα μουσικόν, ἐνῶ εἰς τὴν ζῶν ἡμᾶς βλέπομεν τὸ ὄργανον ἀλλὰ μουσικόν δὲν βλέπομεν κανένα.

Θὰ μ' ἐρωτήσης ἴσως, διατί χάνω τόσον καιρὸν νὰ σοῦ ὁμιλῶ περὶ ὄργανων, ἀντὶ νὰ ἐξακολουθήσω τακτικῶς καὶ ἡσυχᾶ τὴν ἱστορίαν τῆς κυκλοφορίας, τὴν ὁποίαν ἤρχισαμεν. Ἀλλὰ, καθὼς σοῦ προεῖπα, ἐντὸς τῶν ὄργανων κλείεται τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς μας, καὶ ἀπ' αὐτὰ κυρίως ἔπρεπε ν' ἀρχίσω, ἂν ἤθελον νὰ σὲ διδάξω μεθοδικῶς καὶ κατ' ἐπιστήμην, διότι ἐξ αὐτῶν ἀρχίζουσιν ὅλα τὰ ἐπιστημονικὰ βιβλία, ἅτινα πραγματεύονται τὸ ἀντικείμενον εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἡμεῖς καταγινόμεθα. Ὅποιονδῆποτε δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ ἂν ἀνοίξης, θὰ ἴδῃς ὅτι εὐθὺς εἰς τὴν ἀρχὴν διαιρεῖ τὰ ὄντα τῆ; δημιουργίας εἰς ἐνόργανα καὶ ἀνόργανα, εἰς ὄντα δηλ. τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ὄργανα καὶ εἰς ὄντα τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν.

Ἡμεῖς ὅμως ἐπήραμεν τὸ πρᾶγμα κάπως πρακτικώτερα, καὶ ἤρχισαμεν ἀπ' ἄλλου, διότι πάντοτε εἶχομεν καιρὸν, καθὼς βλέπεις, νὰ κάμνωμεν μικρὰς ἐκδρομὰς δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ, διὰ νὰ συμπληρώνωμεν ὅσα τυχὸν κενὰ μᾶς ἐπαρουσιάζοντο.

Εἶχα δὲ κάπως καὶ μερικοὺς ἄλλους λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἤρχισα τὴν διδασχὴν μου μὲ γενικὰς θεωρίας, μὲ ἀφρημένα πρᾶγματα καὶ μὲ ἐπιστημονικὰς διαιρέσεις καὶ υποδιαιρέσεις· ὁ κυριώτερος δὲ ἐξ αὐτῶν ἦτον, ὅτι ἂν ἤρχιζα σοβαρὰ σοβαρὰ νὰ σοῦ λέγω πρᾶγματα ἀκατανόητα, ὀλίγον βεβαίως θὰ μὲ ἤκουες, καὶ ἴσως ἴσως δὲν θὰ μὲ ἤκουες καὶ διόλου. Ἐγὼ τότε ὀλίγον θὰ ἐκέρδιζα καὶ σὺ δὲν θὰ ἐκέρδιζες τίποτε. Καλλίτερα λοιπὸν ὁποῦ ἤρχισαμεν ὅπως ἤρχισαμεν, καὶ προχωροῦμεν ὅπως προχωροῦμεν.

Τώρα, ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ αἶμα, τὸ ὁποῖον τρέφει τὰ ὄργανα.

^{Ἐπιταὶ συνέχεια.}

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΑΠΟΔΗΜΙΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΛΟΝ

Α'

Πάντες γινώσκομεν τὴν ἀρχὴν τῶν πρὸς τὰς ἀρκτικὰς χώρας ἀποδημιῶν, τὰς ὁποίας πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀπὸ τριῶν ἑκατονταετηρίδων κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπὶ ἑμπορικῶ, σήμερον δὲ ἐπὶ ἐπιστημονικῶ σκοπῶ. Ἡ μεγάλη θαλασσοπλοία, ἡ σημαντικωτάτη ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἑμπορίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς χθὲς οὕτως εἰπεῖν· διότι, περιορισμένη οὖσα ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας ἐν τῇ στενῇ λεκάνῃ τῆς μεσογείου, κατῴρθωσεν ἐπὶ τέλους, μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς, νὰ ὑπερβῇ αὐτὴν καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὰ ἀπώτατα τῆς ὑψηλίου.

Ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐθεωρήθη ἡ Ἰνδικὴ τόπος θαυμασίων καὶ μῦθοι τὰ διηγήματα τῆς Χαλιμάς, καθόσον ἀδύνατος σχεδὸν ὑπελαμβάνετο ἡ μετάβασις εἰς τὴν ἀπώτατην χώραν τὴν ἐπικληθεῖσαν Καταί, ὅπου, κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην, ἔρρεεν ἄφθονος ὁ χρυσοὺς καὶ ἔβρουον πλήθη ἀρωμάτων καὶ ἄλλων πολυτίμων εἰδῶν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ εἶδη ταῦτα, τὰ ὁποῖα ἐπιζητεῖ τοσοῦτον ἡ Εὐρώπη, μετεφέροντο εἰς αὐτὴν σπανιώτατα, ἐπόμενον ἦτο ν' ἀπολαύσει, διὰ τὴν ἔλλειψιν, μεγίστης τιμῆς· καὶ οὗτος ὑπῆρξεν ὁ κύριος λόγος δι' ὃν ἀπέβλεψαν εἰς ἀνέυρεσιν ὁδοῦ θαλασσίας, τῆς διὰ ξηρᾶς φαινομένης ἀδυνατότου. Ὁ δὲ Κολόμβος, ἐνῶ ἐφρόνει ὅτι ἐφθασεν εἰς τὰς Ἰνδίας, ἀνεκάλυψεν ἐξ ἐναντίας τὴν Ἀμερικὴν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ αἱ μεγάλαι ἰδέαι, αἱ ἐνδιαφέρουσαι ὀλόκληρον ἐποχὴν, δὲν ἀνήκουσιν εἰς ἓνα μόνον ἄνθρωπον, ὁ δ' ἐκτελῶν αὐτὰς ἱκανοποιεῖ γενικὴν ἀξίωσιν, οὕτω καὶ τοῦ ἐνδόξου Γενοουησίου προηγήθησαν ἄλλοι. Ἡ δὲ ἀνακάλυψις τῆς νέας γῆς καὶ τῶν ἀρκτικῶν τοῦ Εὐέλπιδος καὶ τοῦ Ὄρν, ἀντὶ νὰ ἐλαττώσῃ τὸν ζῆλον τῶν ἀναζητούντων νέαν ὁδὸν πρὸς τὰς Ἰνδίας, ὑπέκαυσεν ἔτι μᾶλλον τὰς εἰκασίας ἐκείνων οἵτινες ὑπέθετον ὅτι ὑπῆρχεν ὁδὸς θαλασσία φέρουσα κατ' εὐθείαν πρὸς ἄρκτον ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν. Οἱ μὲν ἀνεζήτησαν τὴν ὁδὸν ταύτην περιπλέοντες τὴν Σιβηρίαν καὶ τὴν ἀρκτικὴν Ἀσίαν, οἱ δὲ τοῦναντίον προχωροῦντες εἰς τὴν θάλασσαν τὴν περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Γροενλανδίας, ἤτοι τὴν ἀρκτοδυτικὴν εἰσοδὸν τὴν ἀνακλυφθεῖσαν τῷ 1853 ὑπὸ τοῦ Μάκκλουρ. Τολμηροὶ τίνες θαλασσοπόροι, προχωρήσαντες εἰς τὰς ἀγνώστους ταύτας χώρας, ἐξήρουντο αὐτὰς βαθμηδόν· εἰς τοὺς ἀγῶνας δὲ καὶ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν ὀφείλεται ἡ γνῶσις τοῦ σχήματος τοῦ μέρους τούτου τῆς γῆς, τὸ ὁποῖον ἦτο πάντῃ ἀγνωστον τῇ ἐπιστήμῃ. Οἱ κορυφαῖοι δὲ τῶν θαλασσοπόρων, ὧν γίνεται μνεῖα εἰς τὴν ἱστορίαν, εἶναι ὁ I. Καβῶτ, ὁ Οὐγος, ὁ Οὐίλλουγβαί, οἱ ἀδελφοὶ Κορταρεουλ, ὁ Ἰάκωβος Καρτιέ, ὁ Φορβίσεχερ, ὁ I. Δέβις, ὁ Βάρεντε, ὁ Ἰγδσενς, ὁ Βαφφέν, ὁ Βέχριν, ὁ Νεάρν, ὁ Μακένζυ καὶ ὁ πλοίαρχος Κούκι. Ἀνὰ πᾶσαν δὲ ἀποδημίαν, ἐκτελουμένην μετὰ μύριων κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν, ἐγένετο καὶ νέα τις ἀνακάλυψις, διάφορος πολλὰκις ἐκείνης ἣν ἐπεδίωξαν.

Περὶ δὲ τὰ τέλη τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος δὲν εἶχε μὲν λυθῆ ἡ δυσκολία, εἶχεν ὅμως προχωρήσει πρὸς τὴν λύσιν. Οἱ μὲν ἀνεκάλυψαν τὴν εἰσοδὸν τῆς Πολικῆς θαλάσσης, οἱ δὲ, καταβάντες τὴν παρὰ τὴν ἀρκτικὴν Ἀμερικῆς μέχρι τοῦ πε-

πηγότος Ὀκεανοῦ, ἐπείσθησαν ὅτι ἄλλη θάλασσα δὲν ὑπάρχει, καὶ ἄλλοι εὗρον τὸν πορθμὸν τὸν διαχωρίζοντα τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἐδήλωσαν ὅτι ἐκεῖ ὑπῆρχεν ἡ ἐπιζήητος διόδος.

Ἀλλὰ τὰ συμβάντα τὰ διαταράζοντα τὰς ἀρχὰς τῆς ἡμετέρας ἑκατονταετηρίδος διέκοψαν τὰς ἐρεῦνας, καὶ μόνον τῷ 1818 ἡ Ἀγγλίς ἐπανέλαβε τὴν λύσιν τοῦ γεωγραφικοῦ προβλήματος, εἰς ὃ κατέτριψε τριάκοντα τρία ἔτη, τρεῖς γενεάς ναυτῶν καὶ κόπους ἀτρώτους. Τῷ 1818 ὁ Ι. Ῥός ἀπῆλθεν εἰς ἀνακάλυψιν τῆς ἀρκτοδυτικῆς διόδου διὰ τοῦ κόλπου Βαρφῆν, ἀλλ' ἀπέτυχεν ἐντελῶς. Ἐτέρα δὲ ναυσιπορία, γενομένη συγχρόνως πρὸς τὴν ἀρκτανατολικὴν διόδον, ἀπαντήσασα πελωρίους ὄγκους πάγων, δὲν κατώρθωσε νὰ ὑπερβῇ τὰ προσάρκτια τοῦ Σπίτζβεργ. Τὸ δ' ἐπόμενον ἔτος ὁ πλοίαρχος Πάρρε, μετὰ δύο πλοίων *Ἐκλα* καὶ *Γρόψ*, ἐπεχείρησε πρὸς τὸν κόλπον τοῦ Βαρφῆν νέαν πορείαν, ἣτις, διὰ τὴν σπουδαιότητα τῶν ἀνακαλύψεων, τάσσεται μετὰ τῶν πρώτων τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων. Ὁ Πάρρε ἐξετέλεσε μετὰ τῆς *Ἐκλας* καὶ τῆς *Ἐριννός* καὶ δύο ἄλλας ἐκδρομὰς, ἧν ἡ ἑτέρα ὑπῆρξεν ἀτυχῆς, τοῦ ἐνὸς τῶν πλοίων ἐγκαταλειφθέντος μετὰ τῶν πάγων. Ἀλλὰ καὶ τῷ 1827 ἀνεχώρησεν ἐκ νέου ὁ ἀκάματος οὗτος ναυσιπόρος, ἀπόφασις ἔχων νὰ διατρέξῃ ἐπὶ τοῦ πάγου τὴν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδυνήθη νὰ διαπλεύσῃ, καὶ νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ πόλου. Ἀφῆκε λοιπὸν τὸ πλοῖόν του εἰς τὴν βορείαν ἄκρην τοῦ Σπίτζβεργ καὶ ὤρμησεν εἰς τὸ μέσον τῶν πάγων μετὰ δεκατεσσάρων ἀπτοήτων ἀνδρῶν, φέρων καὶ δύο μνηῶν καὶ ἡμίσεως τροφᾶς. Ἀφ' οὗ δὲ περιεπάτησε τριάκοντα τρεῖς ἡμέρας καὶ διέτρεξεν ἀπόστασιν πέντε σχεδὸν μοιρῶν, παρετηρήθη αἰφνης ὅτι εἶχε προχωρήσει μόλις δύο μοίρας· διότι, ἐνῶ διὰ πολλῶν ἀγῶνων καὶ κόπων ἐθάδιζε πρὸς τὸ ἀρκτικὸν μέρος ἐπὶ τοῦ πάγου, οὗτος, συρόμενος ὑπὸ ὑποθαλασίου ρεύματος, κατέβαινε πρὸς τὸ βόρειον καὶ ἐματῆρι τὸ ἡμισυ τοῦ γενομένου δρόμου. Τὸ ἐμπόδιον ὅμως τοῦτο εἶχε καὶ τὸ καλόν του, ἐπειδὴ τὸ ρεῦμα, ἐρχόμενον ἀπὸ τοῦ πόλου, ἀπεδείκνυεν ὅτι ὑπῆρχεν ἐλευθέρᾳ θάλασσα ἐκεῖθεν τῶν πάγων. Τὴν ἐλευθέραν δὲ ταύτην θάλασσαν ἡ Πολύνια, ὡς ὠνομάσθη ῥωσιστῆ, ἔμελλε νὰ ἴδῃ πρῶτος ὁ Χάγες, καὶ πρὸς αὐτὴν ἔτεινον ἕκτοτε πᾶσαι αἱ πρὸς ἄρκτον ἀποδημίαι.

Δραματικώτατον δὲ ἐπισόδιον πασῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων ὑπῆρξε τὸ τοῦ Ἰωάννου Φραγκλίνου. Ὁ ἀτρόμητος οὗτος ναύτης, διατρίψας τριετίαν εἰς τὴν βόρειον Ἀμερικὴν καὶ διερευνήσας τοὺς δύο ποταμοὺς τοὺς ἀνακαλυφθέντας ὑπὸ τοῦ Χερν καὶ Μακένζυ, ὤρισεν τὴν θέσιν

τῶν ἐκβολῶν αὐτῶν καὶ ἐξηκρίβωσε τὰς ἀκτὰς τῆς ἀρκτικῆς θαλάσσης, πρὸς τὰς ὁποίας ρέουσι τὰ ὕδατα αὐτῶν. Τῷ δὲ 1845 ἀπεδήμησεν ἐκ νέου μετὰ δύο πλοίων, τοῦ *Ἐρέβου* καὶ τοῦ *Τρόμου*. Ἐπειδὴ δὲ παρήλθον δύο καὶ τρία ἔτη χωρὶς νὰ γνωσθῇ τί ἔγινε, μεγίστη ἀνησυχία ἐκυρίευσεν τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ διαφερομένους. Ὑποθέσαντες δὲ ὅτι ἀπεκλείσθη ὑπὸ τῶν πάγων ὅπως ὁ Ῥός καὶ ὁ Πάρρε, ἢ ὅτι ναυαγήσαντες ἐρρίφθησαν εἰς ἔρημν ζην μετὰ τῶν πληρωμάτων ἄνευ τροφῶν καὶ τρόπων μετακομίσεως, ἐστάλησαν βοήθειαι διὰ διαφόρων μερῶν συγχρόνως. Ὁ ἀρχαῖος μάλιστα φίλος τοῦ Φραγκλίνου δόκτωρ Ῥίτσαρδσον, μεταβάς εἰς Καναδᾶν, ἀνέλαβε τὴν ὁδηγίαν πλοίων μελλόντων νὰ φέρωσιν αὐτὸν εἰς τοὺς πάγους καὶ τὴν ζην τοῦ πολιτικοῦ Ὀκεανοῦ πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Φραγκλίνου· καὶ ἵνα προσελύσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ θαλασσοπόρου καὶ τῶν συντρόφων αὐτοῦ, ἀνεστάλη σήματα ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων μερῶν καὶ ἐρρίπτε καθ' ἑκάστην εἰς τὴν θάλασσαν πίθους περιέχοντας εἰδήσεις. Ἀλλὰ καὶ κανόνια ἐκροτοβόλου καὶ βεγγαλικά πυρὰ ἠνάπτοντο.

Ἡ Παῖδου Φράγκλιν, θελήσασα καὶ αὐτὴ νὰ ἐνώσῃ τὰς προσπαθείας τῆς εἰς τὰς τῆς ἀρκτικῆς κυβερνήσεως, ἐναύλωσε τὸ πλοῖον *Πρίγκηπα Ἀλβέρτον*, ἐφ' οὗ ἐπέβη καὶ ὁ Γάλλος ὑποπλοίαρχος Βελλό. Ὁ γενναῖος οὗτος ἀξιωματικὸς, μετὰ ἀτυχῆ ἐκδρομῆν, ἐπέβη ἐκ νέου εἰς τὸν *Φοίρικα*, στελλόμενον νὰ εὔρῃ τὴν ναυτικὴν μοῖραν τοῦ Βέλσερ εἰς τὰς βορείους θαλάσσας· καὶ τότε ἀπέθανε κατὰ τρόπον ἄξιον διηγήσεως. Ὁ *Φοίρικ* ἔφερον ἐξ Ἀγγλίας ἔγγραφα τοῦ ναυτικοῦ διευθυντηρίου εἰς τὸν πλοίαρχον Βέλσερ· ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἐπικίνδυνος ἡ μεταξὺ πάγων, ρευμάτων καὶ τρικυμιῶν διάβασις τοῦ πορθμοῦ Οὐέλιγκτον, ὁ Βελλό ἐζήτησε νὰ τὰ μετακομίσῃ αὐτός. Ἐμβὰς δὲ μετ' ἄλλων τεσσάρων εἰς λέμβον ἐξ ἐλαστικοῦ, κατώρθωσε μετὰ πολλοὺς κόπους νὰ φθάσῃ εἰς τὴν παραλίαν· ἀλλ' αἰφνης τὸ ἐκ πάγου νησίδιον, ἐξώθηθ' ὑπὸ σφοδροῦ ἀνέμου, ἐκινήθη καὶ ἔφερε τοὺς τρεῖς ἀνθρώπους εἰς τὸ μέσον τοῦ στενοῦ. Οὗτοι δὲ, ὅπως προφυλαχθῶσιν ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ τοῦ ἀνέμου, ἔσκαψαν διὰ μαχαιρῶν εἶδος θόλου ἐπὶ τοῦ πεπηγότος βουνοῦ καὶ διενυκτέρευσαν ὑπ' αὐτόν. Τὸ πρῶτ' δὲ τῆς ἐπιούσης ὁ Βελλό μετέβη πρὸς τὰ ὀπισθεν τοῦ βουνοῦ ὅπως ἐξετάσῃ πού εὐρίσκονται, ἐνῶ ἡ θύελλα ἐμυκάτο τρομερά. Μετά τινα λεπτά οἱ ἄλλοι ναῦται, μὴ βλέποντες αὐτὸν νὰ ἐπανέλθῃ, ἤρχισαν νὰ φωνάζωσι καὶ ἐπὶ τέλους, ἀνήσυχοι καὶ πλήρεις φόβου, διέτρεξαν τὸ ἐκ πάγου πεδίον, μόνον δὲ σημεῖον παρετήρησαν τὴν ῥάβδον τοῦ δυστυχοῦς ἀξιωματικοῦ, κυμαινομένην ἀπέναντι, πλησίον πλατείας διασφαγῆς, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ κατεκρημνίσθη βεβαίως ὁ Βελλό ὑπὸ τῆς θυέλλης. Τεσσαράκοντα

δκτώ ὥρας ἔμειναν οἱ ἐπιζήσαντες ἄνευ τροφῆς καὶ πυρός· μετὰ δὲ ταῦτα κατώρθωσαν νὰ πηδήσωσιν εἰς ἄλλον πάγον καὶ ἐξ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀκτὴν.

Ἀπὸ τοῦ 1848 μέχρι τοῦ 1855 καὶ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Ἀμερικὴ δὲν ἔπαυσαν φροντίζουσαι περὶ τοῦ Φραγκλίνου, δεκαπέντε δὲ ἀποστολαὶ μετὰ εἰκοσιν τριῶν πλοίων ἀνεχώρησαν ἐπὶ τούτῳ ἐκ τοῦ σημείου αὐτοῦ. Ἡ βρεττανικὴ κυβέρνησις ὑπεσχέθη πενήτην χιλιάδα φράγκων εἰς τὸν ἀνακαλύψοντα καὶ τροφοδοτήσοντα τὰ πληρώματα τοῦ Ἐρέβου καὶ τοῦ Τρόμου. Καὶ δὲν ἐπέτυχον μὲν οἱ τόσοι ἀγῶνες, ἀλλὰ δὲν ἀπέβησαν καὶ μάταιοι εἰς τὴν ἐπιστήμην· διότι οὐ μόνον πολλὰ πλάνα ἐπανορθώθησαν, οὐ μόνον ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῶν μερῶν ἐκείνων ὠρίσθη ὅσον ἀκριβῶς καὶ ἡ τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν λύσιν ζητήματος πρὸ τριῶν ἑκατονταετηρίδων ἐπιδιωκομένην, καὶ εἰς δύο ἀνακαλύψεις σπουδαιοτάτας. Ὁ πλοίαρχος Μάκκλουρ εὔρε τὴν περιπόθητον ἀρκτοδυτικὴν δίοδον, δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ Εἰρηνικοῦ εἰς τὸν Ἀτλαντικόν, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀφοῦ πρῶτος πάντων τῶν ναυτιλλομένων ἔκαμεν ἐπὶ πλοίου τὸν γύρον τῆς νέας γῆς. Ἡ ἔκθεσις τοῦ Μάκκλουρ ἀπέδειξε μὲν ὅσα τὸ δυνατὸν τὴν διὰ πολυαριθμῶν στενῶν πολικῆς λεκάνης διάβασιν, ἀλλὰ καὶ ἔπεισε τοὺς πλέον δυσπίστους ὅτι ἡ διάβασις αὕτη ἐκρέματο ἐντελῶς ἀπὸ τῆς καταστάσεως τῶν πάγων. Τὸ δὲ ἐμπόριον δὲν ἔπρεπε πλέον νὰ ἐπιζητῆ τὴν ὁδὸν αὐτὴν, καταστᾶσαν ἄλλως ἀνωφελῆ ἕνεκα τῆς διωρυγῆς τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουξ καὶ τοῦ σιδηροδρόμου τοῦ Εἰρηνικοῦ. Ἡ δευτέρα ἀνακάλυψις ὀφείλεται εἰς τὸν Ἀμερικανὸν Κᾶν, ἀνακαλύψοντα μετὰ παράβολον ναυσιπορίαν πέρα τῶν πάγων τῆς πολικῆς θαλάσσης τὴν ἐλευθέραν θάλασσαν, τὴν ὁποίαν παρετήρησεν ὀλίγα τινὰ ἔτη μετὰ ταῦτα ὁ Χάγες, ἧτις κατέστη σήμερον ὁ σκοπὸς πασῶν τῶν ναυτικῶν ἀρκτικῶν ἀποδημιῶν.

Ἐπὶ τέλος ὁ Μάκκλινοκ, διοικῶν εἰκοστὴν ἐκδρομὴν ἐξαποσταλεῖσιν ὑπὸ τῆς Λαίδου Φραγκλίνου, ἀνεῦρε τὰ ἴχνη τοῦ δυστυχοῦς θαλασσοπόρου καθὼς καὶ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ θανάτου αὐτοῦ τε καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ναυτῶν. Ὁ Φραγκλίνος ἀπέθανε τὴν 11^{ην} Ἰουνίου 1847 μετὰ ἐννέα ἀξιωματικῶν καὶ δεκαπέντε ναυτῶν. Ὁ δὲ πλοίαρχος Κροζιερ ἀνέλαβε τὴν ὁδηγίαν τῶν ἑκατὸν πέντε ἐπιζήσαντων. Τὸ δριμύ ὅμως τοῦ κλίματος καὶ αἱ ταλαιπωρίαι ἀπεδεκάτισαν μικρὸν κατὰ μικρὸν τοὺς δυστυχεῖς ὁδοιπόρους, τῶν ὁποίων ἡ ὁδυνῆ καὶ ἀπελπιστικὴ πορεία ἐξηκριβώθη ἐκ τῶν παντοίων πραγμάτων ἅτινα κατέλιπον κατόπιν αὐτῶν, μέχρι τοῦ μέρους ὅπου σκελετοὶ τινες κείμενοι ἔπισθεν ἐλκῦθρου ἐδείκνυνον τὸ τέρμα τῆς περιωδῆς ταύτης ἐκστρατείας.

B'

Ἐκτοτε δὲ τὸ ζήτημα τῆς ἀποδημίας εἰς τὰς ἀρκτικὰς χώρας ἐφαίνετο ἐγκαταλειφθὲν πρὸς ὥραν, ὅταν κατὰ τύχην περιστάσις τις ἀνεχώρησεν αὐτό. Τὴν 31^{ην} Ἰανουαρίου 1865 Ἄγγλος τις, ἐμπειρότατος περὶ τὴν γνῶσιν τῶν πολικῶν χωρῶν, ἀνέγνωσεν ἐνώπιον τῆς ἐν Λονδίνῳ γεωγραφικῆς ἐταιρίας ὑπόμνημα περὶ νέας ἀποδημίας εἰς τὸν πόλον· προέτεινε δὲ τὴν ὁδὸν τοῦ κόλπου τοῦ Βαφφὲν καὶ τοῦ στενοῦ τοῦ Σμιθ, τὴν ἀνακαλυφθεῖσαν ἤδη ὑπὸ τοῦ Κᾶν καὶ τοῦ Χάγες. Ὁ διδάκτωρ Αὐγουστος Πέττερμαν, ὁ διευθύνων ἐν Γότα τὴν περιώνυμον γεωγραφικὴν συλλογὴν τῶν *Mittheilungen*, ἐδείχθη μετὰ νεανικῆς ὄλης θερμότητος σφοδρὸς ἀντίπαλος τοῦ σχεδίου τούτου· δίσχυριζετο δὲ ὅτι πιθανώτερον ἦτο νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν ἐλευθέραν θάλασσαν διὰ τοῦ *Gulf-Stream* ἢ διὰ τῆς ἀρκτικῆς παραλίας τοῦ Σπίτζβεργ. Καὶ δὲν διεφώνουν μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῆς ὁδοῦ, ἀλλὰ καὶ ἕως πρὸς τὴν συγκριτικὴν καταστάσιν τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν. Ὁ μὲν πλοίαρχος Ὁσβὸρν ἤξιον ὅτι ἀπέραντα πεδία πάγου ἐσκέπαζον τὴν ἀρκτικὴν ζώνην, ὁ δὲ διδάκτωρ Πέττερμαν ἐδόξαζεν ὑπάρχουσαν ἐλευθέραν θάλασσαν καὶ δυνατὴν τὴν ἀνὰ μέσον τῶν πάγων διάβασιν πλοίου μέχρι τοῦ πόλου. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὁ Γουστάβος Λαμβέρτ, ὅστις εἶχε κάμει πολλὰς ἀποδημίας πρὸς τὴν ἀρκτον ἐπὶ πλοίου ἀπερχομένου πρὸς ἄγραν φαλαινῶν, προέτεινε τρίτον σχέδιον, καθ' ὃ ἔπρεπε νὰ διαβῶσι διὰ τοῦ στενοῦ Βέχριν καὶ νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν Πολύνιαν, τρεπόμενοι ὀλίγον πρὸς τὴν ἀκτὴν τῆς Σιβηρίας. Αἱ περὶ τούτου συζητήσεις συνεκίνησαν τὰ πνεύματα καὶ ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς σειρὰν ἀποδημιῶν τῶν ὁποίων ἡ τελευταία ὑπῆρξεν ἡ τοῦ Τέγετωφ.

Τῷ 1868 δύο ἐκδρομαὶ ἐγένοντο πρὸς τὰς θαλάσσας τοῦ Σπίτζβεργ, ἡ μὲν σουηδικὴ ἐπὶ τῆς *Σοφίας*, διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ K. Nordenskjöld, ἡ δὲ γερμανικὴ ἐπὶ τῆς *Γερμαρίας*, πλοίου ἰστιοφόρου ὀγδοήκοντα τόνων, ἐξοπλισθέντος διὰ συνδρομῶν ὑπὸ τοῦ διδάκτορος Πέττερμαν. Ἡ *Γερμαρία* εἶχε διαταγὰς νὰ φθάσῃ εἰς τὸν πόλον, παραπλέουσα τὰς ἀνατολικὰς παραλίας τοῦ Τσένλανδ, ἢ διαβαίνουσα πρὸς βορρᾶν ἢ μεσημβρίαν τοῦ Σπίτζβεργ νὰ φθάσῃ ἔπειτα πρὸς τὸ ἀνατολικόβορειον. Οὐδεμία ὅμως τῶν ὁδηγιῶν τούτων ἐξεπληρώθη, διότι πανταχοῦ τὸ πλοῖον ἀπῆντα πάγου, ἕνεκα τῶν ὁποίων δὲν ἐδυνήθη νὰ ὑπερβῇ τὴν ὀγδοηκοστὴν μοῖραν τοῦ πλάτους. Ὡστε μετὰ πολλὰς ματαίας ἀπειράς ἐπανῆλθεν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Βέργεν.

Τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος 1869 ἄλλη ἐκδρομὴ, παρασκευασθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἰδίου Πέττερμαν, ἐγένετο πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς περυσινῆς δοκι-

μῆς. Συνίστατο δὲ ἐξ ἑνὸς ἀτμοπλοίου ὀνομασθέντος *Γερμανία*, τὸ δὲ φέρον τὸ ὄνομα τοῦτο πρὸ ἑνὸς ἔτους ὠνομάσθη *Χάρσα*. Τὰ δύο δὲ ταῦτα πλοῖα ἐφθασαν εἰς τοὺς πάγους τοῦ Γρόενλανδ πρὸς τὴν 74^{ην} μοῖραν τοῦ πλάτους καὶ ἔμειναν ἐκεῖ ὀλόκληρον μῆνα, ὅτε ὁ πάγος διεβράγη καὶ ἀφῆκεν ἐλευθέραν τὴν διόδον. Γενομένης δὲ τῆς διαλύσεως τῶν πάγων τὰ πλοῖα ἐφθασαν μὲν εἰς τὴν ξηρὰν, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ καταβῶσιν εἰμὴ πρὸς νότον, ἄλλων πάγων ἀκινήτων ἐμποδιζόντων τὴν πρὸς βορρᾶν διάβασιν. Οἱ πάγοι οὗτοι ἔμειναν ἐπίσης ἀκίνητοι καὶ τὸ ἐρχόμενον ἔτος. Οἱ δὲ ἐρευνηταί, διαχειμάσαντες εἰς τὴν νῆσον Πένδηλον, ἐβιάσθησαν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν Γερμανίαν χωρὶς νὰ περάσωσι τὴν 75^{ην} μοῖραν· ἐν χειμῶνι δὲ προσχώρησαν ἐπὶ ἐλκῦθρου μέχρις αὐτῆς. Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀποδημίας ταύτης ὑπῆρξε σημαντικόν, διότι κατήρτισαν πολυτίμους συλλογὰς ζώων, φυτῶν καὶ ὀρυκτῶν καὶ ἔφεραν πλῆθος ἀστρονομικῶν καὶ φυσικῶν παρατηρήσεων, αἵτινες ἐπηύξησαν τὸ κράτος τῆς ἐπιστήμης.

Ἐπὶ τέλους ὀδυνηρὸν καὶ δραματικὸν ἐπεισόδιον ἐτελείωσε τὴν ἐκστρατείαν, ἡ ἀπώλεια τῆς *Χάρσας*. Μέχρι τέλους Αὐγούστου 1869 τὰ δύο πλοῖα συνεταξίδευσον τὸ ἐν πλησίον τοῦ ἄλλου. Ἀλλὰ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Σεπτεμβρίου ἡ *Χάρσα* κατεσχέθη ὑπὸ τῶν πάγων καὶ δὲν ἔβλεπε πλέον τὴν *Γερμανίαν*. Οἱ ἐπ' αὐτῆς, ὑποθέσαντες ὅτι δυσκόλως θὰ ἀνθίστατο εἰς τὴν προσβολὴν τῶν πάγων, ἀπεφάσισαν ν' ἀποβιάσωσιν ὅλα σχεδὸν τὰ τρόφιμα. Καὶ τῶντι ὅ,τι προσῆδον συνέβη· διότι διαρκούντος τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς ὁ πάγος συνέτριψε τὸ πλοῖον καὶ μόλις κατῴρθωσαν νὰ σώσωσιν ὀλίγα ξύλα καὶ σχοινία. Τὸ πλήρωμα εὐρέθη τότε ἐπὶ ἀπεράντου νήσου ἐκ πάγων κυμαινομένης ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ἐν καιρῷ ἀτελευτήτου χειμερινῆς νυκτὸς, διότι ὁ ἥλιος δὲν θὰ ἐφαίνετο ἢ μετὰ πολλὰς ἐβδομάδας.

Οὕτω πως διακείμενοι κατεσκευάσαν καλύβην ἐξ ἀνθράκων, καὶ ἐπειδὴ αἱ ζωοτροφίαι καὶ ἡ καύσιμος ὕλη ἦσαν ἄφθονοι, κατέλυσαν ὅσον ἦτο δυνατόν ἐν ἀνέσει. Θέλει ἐρωτήσῃ τις ἴσως ὁποῖαν πιθανότητα σωτηρίας ἐδύναντο νὰ ἔχωσιν οἱ ταλαίπωροι οὗτοι κάτοικοι τοῦ ἐκ πάγων νησιδίου, τὸ ὁποῖον ἐκυμαινετο κατὰ θέλησιν τῶν ἀνέμων καὶ τῶν ὑποθαλασσίων ρευμάτων. Ἐλπίδα εἶχον τὴν ἐξῆς· ἐν τῷ διαστήματι τοῦ χειμῶνος ἡ νῆσος θὰ ὠθεῖτο, ὡς συνήθως γίνεται, πρὸς μεσημβρίαν ὅπου ἡ παραλία, τῇ βοήθειᾳ δὲ τῶν τριῶν λεμβῶν τὰς ὁποίας εἶχον σώσει θὰ ἐδύναντο νὰ φθάσωσιν εἰς Γρόενλανδ. Ἀλλ' ἀπροσδόκητος καὶ τρομερὰ περίστασις ἐματαιώσε τὴν ἐλπίδα ταύτην· διότι περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰανουαρίου ἡ νῆσος ἐχωρίσθη εἰς δύο καὶ ἡ διχῶρισις ἐγένετο ἴσα ἴσα ὑπὸ τὴν κα-

λύβην αὐτῶν. Εὐτυχῶς ὅμως τὸ μεγαλύτερον μέρος αὐτῆς, αἱ λέμβοι καὶ πάντες οἱ κάτοικοι ἔμειναν εἰς τὸ αὐτὸ τεμάχιον τοῦ πάγου. Ταῦτα δὲ συνέβησαν ἐν ὥρᾳ τρικυμίας, οἱ δὲ δυστυχεῖς ναυαγοὶ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν εἶχον σκεπασθῆ ὑπὸ τῆς χιόνος καὶ ἀποναρκωθῆ ὑπὸ τοῦ ψύχους, ὥστε κατέστησαν δυσκίνητοι. Ἀλλ' ὅπως δῆποτε κατεσκευάσαν νέαν μικροτέραν καλύβην μὴ ἐξαρκούσαν εἰς πάντας· διὸ καὶ τινες ἐκοιμῶντο εἰς τὰς λέμβους.

Τὸ δὲ ἔαρ, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ὅτι θὰ φέρῃ τὴν ἀπολύτρωσιν, ἔφερεν ἐξ ἐναντίας νέους κινδύνους· διότι ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἀτμοσφαιρας, γενομένης ὀλιγώτερον ψυχρᾶς, τὸ νησιδίου ἀνελύετο καθ' ἐκάστην καὶ ἐγένετο στενωτέρον· ὥστε ἐφθασεν ὥρα κατὰ τὴν ὁποῖαν δὲν ἦσαν οὔτε ἐπὶ πάγων οὔτε ἐντὸς τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ βεθυσιμένοι εἰς εἶδος χιόνος ἥτις ἠπειλεῖ νὰ καταπίῃ αὐτοὺς ἐντὸς ὀλίγου. Τέλος πάντων τὰ βασανιστήρια ἐτελείωσαν, διότι ἐφθασαν πρὸς τὴν 61^{ην} μοῖραν τοῦ πλάτους, καὶ ἐπιβάντες εἰς τὰς λέμβους κατῴρθωσαν νὰ πατήσωσι τὴν παραλίαν τῆς Γρόενλανδ. Μετὰ πολλῶν δὲ μόχθων καὶ κόπων ἐπέρασαν τὸ ἀκρωτήριον *Farwel* καὶ ἐφθασαν εἰς *Frederiksdall*· τὸ δὲ πεπηγὸς νησιδίου εἰς τὸ ὁποῖον εἶχον κατοικήσει ἐξ μῆνας διέτρεξε πλέον τῶν διακοσίων μιλίων ἀπ' ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν. Ἀξιοσημείωτον δὲ ὅτι οὐδεὶς τῶν ναυτῶν ἀπέθανεν· εἰς μόνον ἀπώλεσε τὰς φρένας.

Κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην ἀποδημίαν τῆς *Γερμανίας* εὐρίσκετο μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιστημόνων καὶ ὁ ὑποπλοίαρχος Πάγερ, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἔμελλε νὰ γίνῃ μετ' ὀλίγον γνωστότατον. Ἀνεκάλυψεν ἐν *Fjord* τὸ ὁποῖον ὠνόμασεν αὐτοκράτορα Φραγκίσκον Ἰωσήφ. Ἴδου δὲ πῶς περιγράφει τὸ ἄγριον τοῦτο μέρος: «Ἐφθάσαμεν εἰς εἶδος λεκάνης, τῆς ὁποίας τὰ χεῖλη ἐσχηματίζοντο ἐκ βράχων ἐχόντων σχήματα καὶ χρώματα ὠραιότατα καὶ παράδοξα. Πάντες οἱ χαρακτῆρες τοῦ κόσμου τὸν ὄρεων, τοῦχοι ἀπέραντοι, θαυτάται σχισμάδες, πάγοι γιγάντιοι, καταβράκται μυκώμενοι, πάσας ταύτας τὰς κολλοσιαικᾶς εἰκόνας ἐθαύμαζε συγχρόνως ὁ ὀφθαλμὸς· καὶ σήμερον δὲ ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἡ πρώτη ἐντύπωσίς μου, ὅτε εἶδον τὴν λεκάνην ταύτην περικυκλωμένην ἐξ ἔγκων ἀλλοκότων, ἐκ βράχων ὁμοιαζόντων εἰς φρούρια καὶ ὑψουμένων ἀπὸ χιλιῶν πεντακοσίων μέχρι δύο χιλιάδων πεντακοσίων μέτρων, ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε ἐνόμισα ὅτι μετεφέρθη εἰς χώραν μαγευτικὴν. Μέγιστος κυβικὸς λίθος ὑψοῦται μακρὰν ἐντὸς τῆς λεκάνης χίλια πεντακόσια μέτρα ὑπερᾶνω τῶν γαλανῶν κυμάτων. Ραβδώσεις δὲ τακτικαὶ ὑποκῦανοι, κοκκινῶπαὶ καὶ κίτρινοι, αἱ μὲν καθαροὶ, αἱ δὲ θαυτέρας, ἐκτείνονται καθ' ὅλον τὸ ὕψος. Ἀκρωτήρια ὁμοιάζοντα πρὸς προμαχῶνας

καὶ πυργίσκους δίδουσιν εἰς αὐτὸν μορφήν ἐρείπιων φρουρίου. Διὸ καὶ τὸν ὀνομάσαμεν φρούριον τοῦ διαβόλου· οὐδέποτε εἰς τὰς Ἄλπεις εἶδον τοποθεσίας μαγευτικωτέρας. Πορρωτέρω καταπίπτουσι ἀπὸ τὰ πλεῖρα ὑψηλοῦ πάγου μέγιστοι καταβράτται, οἵτινες γίνονται ἄφαντοι μετὰ πολλοῦ πατάγου εἰς τὰ ἀκίνητα κύματα τῆς λεκάνης τῆς ὁποίας μόλις ρυτιδοῦται ἡ ἐπιφάνεια.»

Ἔπεται συνέχεια.

L. ROZIER.

Η ΚΟΡΗ

Ἐκ τῶν τοῦ LEGOUVÉ.

Γέννησις.

Κοίτη ὠδίνων ὑψοῦται ἐκεῖ, ἀπέριττος καὶ τραχεῖα τόσον διὰ τὸν πλούσιον ὅσον καὶ διὰ τὸν πένητα, διὰ τὸν κάτοικον τῆς Ἄρκτου καὶ τὸν τῆς Μεσημβρίας· διότι ἀπαιτεῖται κλίνη σκληρὰ διὰ τὴν σκληρὰν ταύτην ἐργασίαν. Ἐπὶ τῆς κοίτης ταύτης γυνὴ ὠδίνει· παρ' αὐτῆ ἴσταται ὁ σύζυγος σοβαρὸς, ἡ μήτηρ τρέμουσα καὶ σιωπηλὸς ὁ ἰατρὸς, πρὸς ὃν στρέφονται πάντων τὰ βλέμματα μετ' ἀνυπομονησίας. Ἄλλ' αἰφνης ἀντηχεῖ ἀσθενὴς τις κραυγὴ· τὸ βρέφος ἐγεννήθη.— «Τί εἶναι; τί εἶναι;» ἐρωτῶσι πάντες μετ' ἀγωνίας.— «Ἐἶραι κόρη.»— Ἐπὶ πόσους ἤδη αἰῶνας καὶ παρὰ πόσοις λαοῖς ἡ φράσις αὕτη «Ἐἶραι κόρη» ἤχει ἀπαισίως μετὰ λύπης, ἐνίοτε δὲ καὶ μετ' αἰσχύνης!

Παρὰ τοῖς Ἑβραίοις ἡ λεχὼ ἀπεκλείετο τοῦ θυσιαστηρίου ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἂν εἶχε γεννήσει ἄρβρον, ἂν ὅμως θῆλυ ἐπὶ ὀγδοήκοντα· παρὰ δὲ τοῖς Ἰνδοῖς τὸ πένθος ἐπὶ τῇ γεννήσει θυγατρὸς ἐπήγαζεν ἐξ αὐτῆς τῆς θρησκείας. Οὗτοι ἐπίστευον ὅτι αἱ ἀγαθαὶ ἢ κακαὶ πράξεις τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἤρουν μόναι νὰ ὀδηγήσωσιν αὐτὸν εἰς τὸ σκῆνωμα τῆς χαρᾶς ἢ τῆς τιμωρίας. Ἡ σωτηρία αὐτοῦ δὲν ἐξηρτάτο ἐξ αὐτοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἀπογόνων του, ὥστε αἱ σκιαὶ τῶν πατέρων ἐπλανῶντο κατηφεῖς περὶ τὰ πρόπυλαια τοῦ Παραδείσου, μέχρῃ οὐ τὰ τέκνα ἤνοιγον αὐτοῖς τὰς πύλας, τελοῦντα ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτῶν ἐπικηδεῖόν τινα θυσίαν καλουμένην *Σράδχαρ*. Ἀλλὰ ἡ ψυχωσώτερα αὕτη θυσία δὲν ἠδύνατο νὰ τελεσθῆ παρὰ γυναικός. Οὕτως αἱ θυγατέρες, πιγεύουσαι εἰς τὰ μετὰ θάνατον βάσανα τῶν πατέρων, δακρύουσαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐδὲν δυνάμεναι πρὸς ἀνακούφισιν αὐτῶν, ἦσαν οἰονεὶ κεχωρισμένοι τῆς οἰκογενείας. Αἱ θρησκευτικαὶ αὗται πεποιθήσεις καθίστων ἔτι μᾶλλον ἀγωνιώδη παρὰ τῇ κοίτῃ τῆς τικτούσης τὴν προσδοκίαν, καὶ ζωηροτέρας τὰς κατὰ τὸ φύλον τοῦ γεννηθέντος ἐπιδείξεις χαρᾶς ἢ ἀθυμίας. Ἄν ἐγεννᾶτο υἱός, πρὶν ἔτι ἀκουσθῆ ἢ φωνῆ του καὶ ἀποσπασθῆ ἐντελῶς τοῦ μητρικοῦ κόλπου, ὁ πατὴρ ἔτρεχε νὰ ζητήσῃ

τὸ γλυκύτερον τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τὸ πολυτιμότερον τῶν μετάλλων, μέλι καὶ χρυσὸν, δι' ὧν ἔτριβε τὰ χεῖλη τοῦ νεογεννήτου, προσαγορεύων αὐτὸ, ἐνῶ ἀντήχουν περὶξ χαρμόσυνοι εὐχαί, διὰ τῶν ἐκφραστικωτέρων ὀνομάτων, *Πούτρα* ἤτοι *Αυτρατήρ* τῆς *Κολάσεως* ἢ *Ἐξοφλητήρ*, ὡς μέλλοντα νὰ πληρώσῃ τὴν ὀφειλὴν τῶν προγόνων. Ἀλλὰ καὶ ἡ μήτηρ μετεῖχε τῶν τοιούτων τιμῶν, ὑψουμένη ἐν τῇ ἰνδικῇ οἰκογενείᾳ, περιεχούση ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ συζύγους διαφόρου τάξεως, εἰς τὸν πρῶτον βαθμὸν, ὡς *μήτηρ υἱοῦ*. Ἄν ὅμως ἐγεννᾶτο κόρη, ὁποία σιγὴ καὶ κατῆφεια! οὔτε ἄσματα ἀντήχουν, οὔτε ἔορται ἐτελοῦντο· περὶ μέλιτος ἢ κἂν γάλακτος τὰ ἱερά βιβλία οὐδὲν λέγουσι, καὶ περὶ τῶν ὀφειλομένων εἰς θυγάτριον τίτλων ἐπίσης σιωπῶσι, διατάσσοντα μόνον νὰ ἦναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐκολον τὴν προφοράν. Ἡ δὲ μήτηρ θυγατρὸς ἔκλαιε καὶ ἐφοβεῖτο διὰ τὸ μέλλον, διότι ἔκτοτε ἡ θέσις αὐτῆς παρὰ τῇ οἰκογενειακῇ ἐστία καθίστατο ἀκροσφραγῆς, ἠδύνατο δὲ καὶ νὰ διωχθῆ μετὰ ἐνδεκαετίαν, ἂν καὶ ἄλλας ἐγέννα θυγατέρας. Τοιαῦτα διέταπεν ἡ βίβλος τοῦ Μανού. Ἐν δὲ Ἀθήναις ὁ ἀποκτήσας θυγάτριον ἀνῆρτα σιωπηλῶς ἄνωθεν τῆς θύρας τοῦ ἡλακάτῃν, ἀντὶ τῶν θριαμβευτικῶν στεφάνων ἐλαίας, δι' ὧν ἐσημαίνετο εἰς ἅπασαν τὴν πόλιν ὅτι ἄρβρον ἐγεννήθη ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Ἐν Σπάρτῃ μετὰξὺ δέκα ἐκτιθεμένων βρεφῶν τὰ ἑπτὰ τοῦλάχιστον ἦσαν θῆλεα, τὸ δὲ φύλον αὐτῶν ἐθεωρεῖτο πολλάκις ὡς ἰσοδυναμοῦν πρὸς ἐλάττωμα. Ἐν Ῥώμῃ τὸ νεογέννητον ἐτίθετο κατὰ γῆς πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ πατρὸς, δυναμένου κατ' ἀρέσκειαν νὰ τὸ παραδεχθῆ, ἀναλαμβάνων αὐτὸ, ἢ νὰ τὸ ἐγκαταλείψῃ. Ποσάκις ὅμως οἱ ἀγέρωχοι ἐκείνοι πατρικιοὶ ἀπέστρεψαν τὸ πρόσωπον καὶ ἐκώφευσαν εἰς τὰς κραυγὰς τοῦ πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῶν κλαίοντος δυστυχοῦς πλάσματος, διότι ἦτο *κόρη*!

Κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ τιμαριωτικοῦ Μεσαιῶνος, ἡ γέννησις θυγατρὸς ἐθεωρεῖτο ὡς ἀληθὴς θεομηνία. Οἱ χρονογράφοι πληροφοροῦσιν ἡμᾶς ὅτι ὁ Λουδοβίκος ΙΑ', ὅτε προσήχθη αὐτῷ τὸ πρῶτόν του τέκνον, Ἰωάννα ἢ Βαλεσιανή, τοσοῦτον ἠδημόνησεν, ὥστε οὔτε κἂν βλέμμα ἔρριπεν ἐπὶ τῆς νεογεννήτου, ἀλλ' ἀναχωρήσας ἀθωρεῖ εἰς Παρισίους ἀπηγόρευσε πᾶσαν ἐπίδειξιν χαρᾶς εἰς τοὺς ὑπηκόους του, καὶ τὴν θυγατέρα περιώρισεν ἐν τὸς φρουρίου τινός, ἔπου ἐπὶ τέσσαρα ἔτη οὔτε τὸν πατέρα αὐτῆς εἶδεν οὔτε τὴν μητέρα. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν υἱοῦ ἐπέμεινε τὸ μῖσος. Τὴν πρῶτην φοράν κη' ἦν εἶδε τὴν Ἰωάνναν, ὁ πατὴρ αὐτῆς οὐδὲν ἄλλο εὔρε νὰ τῇ εἶπῃ εἰμὴ μόνον: «Εἶσαι ἀκόμη ἀσχημοτέρα ἀφ' ὅ,τι ἐνόμιζον!» Ἐκτοτε δὲσάκις ἀπῆντα αὐτὴν τοσοῦτον ὠργίζετο, ὥστε ἡ παιδαγωγὸς τῆς ἡγεμονίδος ἐφρόντιζε νὰ κρύπτῃ αὐτὴν διὰ τοῦ μαν-